

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 15 listopada 2016 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, XI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, oddalił odwołanie E. O. (1) od orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w Ł. z dnia 6 października 2015 roku, numer (...) zaliczającego wnioskodawczynię do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności .

Powyższe orzeczenie zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne.

Orzeczeniem z dnia 06 października 2015 roku, Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w Ł. na podstawie art. Art. 6 ust. 1 pkt 2 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 t.j.), po rozpatrzeniu odwołania E. O. (1) od orzeczenia (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Ł. z dnia 23 lipca 2015 roku, zaliczającego wnioskodawczynię do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności od dnia 01 marca 2015r do dnia 31 lipca 2018r, ustalającego symbol przyczyny niepełnosprawności na 02-P, utrzymał zaskarżone orzeczenie w mocy, poza ustaleniem, że niepełnosprawność istnieje od 23 roku życia. W tym zakresie ustalił, że niepełnosprawność powstała w 15 roku życia.

Wnioskodawczyni E. O. (1), odwołała się od w/w orzeczenia (...) w części i domagała się ustalenia stopnia znacznego niepełnosprawności oraz ustalenia wskazań do zamieszkiwania w oddzielnym pokoju.

Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia ustalił, że wnioskodawczyni jest osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym, z przyczyn 02-P. Nie występują u niej znaczne ograniczenia w możliwości samodzielnego poruszania się, a pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych, E. O. wymaga jedynie częściowo. Jest zdolna do pracy w warunkach pracy chronionej. Nie wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju, nie wymaga udziału w warsztatach terapii zajęciowej. E. O. nie jest niezdolna do samodzielnej egzystencji, jest w stanie zamieszkiwać samodzielnie, wymaga jedynie wsparcia w załatwianiu spraw urzędowych –wsparcia społecznego. E. O. cierpi na przewlekłą schizofrenię paranoidalną, poddawaną leczeniu farmakologicznemu, nie powodującą niezdolności do samodzielnej egzystencji. Leczy się psychiatrycznie od 23 roku życia. Przed tą datą była niedostosowana społecznie, z zakłóconą linią edukacji i aktywności zawodowej. E. O. samodzielnie funkcjonuje, potrafi samodzielnie wykonywać codzienne czynności w domu, samodzielnie przyjmuje leki. Wnioskodawczyni cierpi także na cukrzycę typu II [leczoną farmakologicznie]. Wyrównaną i nie powikłaną, nadczynność tarczycy [leczoną euthyroxem] i zespół policyklicznych jajników, które nie powodują stopnia niepełnosprawności.

Nie wymaga natomiast stałej lub długotrwałej pomocy innych osób w związku ze znacznym ograniczeniem możliwości samodzielnej egzystencji.

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, opierając się na wydanych w sprawie opiniach biegłych: psychiatry, endokrynologa-ginekologa oraz diabetologa. Opinie biegłych są spójne, logiczne i odpowiadają określonej tezie dowodowej. Biegli w sposób jasny odpowiedzieli na postawione im pytania, wskazując szczegółowo wszystkie podstawy, dokonanych przez siebie, w opinii , ustaleń..

Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosku o dopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłego \diabetologa z uwagi na fakt, iż Opinie te nie zawierają braków i wyjaśniają wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Biegli spójnie i jednoznacznie wypowiedzieli się, że wszystkie problemy wnioskodawczyni , związane z jej codziennym funkcjonowaniem są wynikiem zaburzeń natury psychicznej, a w tym zakresie wypowiedziała się biegła psychiatra, która uzupełniała opinię na piśmie, na wniosek strony odwołującej . Sąd Rejonowy oddalił wniosek o przesłuchanie świadka i wnioskodawczyni , gdyż okoliczności, dotyczące stanu zdrowia wnioskodawczyni,

znalazły się bowiem w dokumentacji medycznej dostarczanej biegłym, a wnioskodawczyni istotne okoliczności, podawała w wywiadzie prowadzonym przez lekarzy, w tym biegłych sądowych.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny, Sąd Rejonowy uznał, iż odwołanie podlegało oddaleniu jako niezasadne i orzekł o kosztach, nieopłaconej pomocy prawnej, udzielonej z urzędu.

Sąd I instancji odnosząc się do dyspozycji art. 1, art. 3 ust. 1, art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2011 roku, nr 127, poz. 721) oraz § 29-30 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 roku w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (t.j. Dz.U. 2015 poz. 1110) wskazał, że, z ustaleń poczynionych przez Sąd Rejonowy, opartych w szczególności na wydanych w sprawie pisemnych opiniach biegłych z zakresu medycyny, jednoznacznie wynika, że nie ma podstaw do zmiany zaskarżonego orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w Ł. poprzez zaliczenie wnioskodawczyni do wyższego – znacznego – stopnia niepełnosprawności.

Biegli zgodnie orzekli, że rozpoznane u wnioskodawczyni schorzenia – psychiatryczne - pozwalają na zaliczenia jej do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

Powyższe orzeczenie w całości zaskarżyła wnioskodawczyni, działając za pośrednictwem pełnomocnika, ustanowionego z urzędu.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

1. obrazę przepisów prawa materialnego, mającą wpływ na treść orzeczenia poprzez błędną wykładnię przepisu art. 4 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych poprzez stwierdzenie, iż stan zdrowia wnioskodawczyni nie upoważnia do zaliczenia jej do znacznego stopnia niepełnosprawności;

2. obrazę przepisów prawa procesowego tj. art. 217 § 2 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. mającą wpływ na treść orzeczenia poprzez oddalenie, przez Sąd pierwszej instancji, wniosku o przesłuchanie świadka Z. O. i wnioskodawczyni w charakterze strony, oraz w zw. z art. 286 k.p.c. oddalenie wniosku o przeprowadzenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłego diabetologa;

Mając powyższe na uwadze skarżąca wniosła o uchylenie wydanego w sprawie wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji oraz o zwrot kosztów pomocy prawnej, udzielonej z urzędu, oświadczając, że nie zostały uiszczone w całości ani części.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd pierwszej instancji wydał trafne orzeczenie, znajdujące oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym i obowiązujących przepisach prawa.

Wbrew twierdzeniom apelacji, Sąd drugiej instancji nie dopatrył się, w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, naruszenia przepisów prawa materialnego czy przepisów postępowania, skutkujących koniecznością uchylenia zaskarżonego wyroku.

Art. 233 § 1 k.p.c. stanowi, iż sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów, według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Zgodnie zaś z treścią art. 278 § 1 k.p.c. dopuszczenie dowodu z opinii biegłego następuje w wypadkach, gdy dla rozstrzygnięcia sprawy wymagane są wiadomości „specjalne”. Dopuszczenie dowodu z opinii biegłego następuje więc wówczas, gdy dla rozstrzygnięcia sprawy potrzebne są wiadomości, wykraczająca poza zakres wiadomości przeciętnej

osoby posiadającej ogólne wykształcenie. Wobec tego biegłym może być jedynie osoba, która posiada wskazane wiadomości potrzebne do wydania opinii i daje rękojmię należytego wykonania czynności biegłego.

W ramach przyznanej swobody w ocenie dowodów – art. 233 k.p.c., Sąd I instancji powinien zbadać wiarygodność i moc dowodu z opinii biegłego sądowego dokonując oceny tego dowodu według własnego przekonania i na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. (wyrok SN z 2003-10-30 IV CK 138/02 L.). Niemniej jednak polemika z opinią biegłego nie uzasadnia zarzutu naruszenia art. 233 § 1 kpc (wyrok SN z 2002-01-09 II UKN 708/00 L.). Dla obalenia twierdzeń biegłego specjalisty nie wystarcza bowiem przeświadczenie strony, iż fakty wyglądają inaczej, lecz koniecznym jest również rzeczowe wykazanie, iż wystawiona przez biegłego opinia jest niespójna bądź merytorycznie błędna.

Dowód z opinii biegłych jest przeprowadzony prawidłowo, jeżeli sądy uzyskały od biegłych wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego i prawidłowego orzekania, a tylko brak w opinii fachowego uzasadnienia wniosków końcowych, uniemożliwia prawidłową ocenę jej mocy dowodowej (wyrok SN z 2000-06-30 II UKN 617/99 OSNAPiUS 2002/1/26).

Żądanie ponowienia lub uzupełnienia dowodu z opinii biegłych jest bezpodstawne, jeżeli sądy uzyskały od biegłych wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego i prawidłowego orzekania (wyrok SN z 1999-10-20 II UKN 158/99 OSNAPiUS 2001/2/51).

Samo niezadowolenie strony z oceny przedstawionej przez biegłych nie uzasadnia potrzeby dopuszczenia przez sąd dowodu z opinii innych biegłych (wyr. SN z 6.10.2009 r., II UK 47/09, L.).

Podkreślić należy również, iż dostateczne wyjaśnienie okoliczności spornych w sprawie nie jest równoznaczne z uzyskaniem dowodu korzystnego dla strony niezadowolonej z faktów wynikających z dowodów dotychczas przeprowadzonych (wyrok SN z 28 lutego 2001 roku, II UKN 233/00 L.). Zwraca na to także uwagę Sąd Najwyższy w wyroku z 8 lipca 1999 roku, II UKN 37/99 OSNAPiUS 2000/20/741 wskazując, że sąd nie jest obowiązany do uwzględniania kolejnych wniosków dowodowych strony tak długo, aż udowodni ona korzystną dla siebie tezę i pomija je od momentu dostatecznego wyjaśnienia spornych okoliczności sprawy (art. 217 § 2 k.p.c.).

Z kolei w myśl art. 217 § 1 i 3 k.p.c. strona może aż do zamknięcia rozprawy przytaczać okoliczności faktyczne i dowody na uzasadnienie swoich wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej. Sąd pomija twierdzenia i dowody, jeżeli są powoływane jedynie dla zwłoki lub okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione.

Zdaniem Sądu II instancji, niewątpliwie jest, że ocena stopnia niepełnosprawności wnioskodawczyni, to jest ocena jej stanu zdrowia, niezdolności do pracy bądź ograniczonej zdolności do pracy, nadto, ewentualnej, konieczności zapewnienia jej, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji, wymaga wiadomości specjalnych i musi znaleźć oparcie w dowodzie z opinii biegłego, nie zaś tylko w subiektywnym odczuciu zainteresowanej rozstrzygnięciem strony.

W rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy uczynił podstawą swego rozstrzygnięcia opinie biegłych lekarzy: psychiatry, endokrynologa-ginekologa, diabetologa. Biegli: psychiatra i endokrynolog-ginekolog orzekli wprost, iż wnioskodawczynię, z uwagi na posiadane przez nią schorzenia, cechuje jedynie umiarkowany stopień niepełnosprawności. Natomiast biegła diabetolog – nie wskazała stopnia niepełnosprawności.

Biegli wskazali, iż schorzenia wnioskodawczyni nie powodują konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby, w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji. Natomiast, w związku z występującym u wnioskodawczyni, łatwym męczeniem się, trudnościami w czynnościach codziennych – konieczna jest pomoc osób trzecich. I tę konkluzję orzeczniczą, przedstawiła także biegła diabetolog. A argumentacja – merytoryczna, dla uzasadnienia, przez biegłą diabetolog, oceny stanu zdrowia wnioskodawczyni, nie wymaga uzupełnienia; jest merytorycznie bez zarzutu, konsekwentna i logiczna. Na pytania, pod adresem opinii podstawowej

biegłej diabetolog, przedstawione przez pełnomocnika wnioskodawczynie w piśmie procesowym z dnia 8.09.2016r., -- biegła odpowiedziała w treści opinii podstawowej.

Z tych zatem względów brak podstaw do uznania odwołującej się, za osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym.

Podkreślenia wymaga fakt, iż biegli dochodząc do powyższych wniosków oparli się nie tylko na badaniu wnioskodawczynie, ale także na dokumentacji medycznej załączonej do akt sprawy. W związku z tym końcowe wnioski orzecznicze były wypadkową oceny stanu zdrowia wnioskodawczynie przy uwzględnieniu wszelkiej dostępnej dokumentacji, badania przedmiotowego oraz wywiadu od ubezpieczonej. A co za tym idzie opinie - wbrew zarzutom apelacji - była spójne, logiczne i znajdująca potwierdzenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym.

Postępowanie, przeprowadzone przez Sąd Rejonowy, nie wymagało uzupełnienia, przez przesłuchanie świadka, w osobie matki wnioskodawczynie Z. O. i samej wnioskodawczynie., z uwagi na to, że dla oceny stopnia niepełnosprawności, konieczne były wiadomości specjalne, a takie posiadają biegli sędziwi.

W niniejszej sprawie biegli zapoznali się z dokumentacją przestawioną przez wnioskodawczynię i na jej podstawie doszli do konkretnych wniosków orzeczniczych. Zatem powołani biegli, stosownie do zaistniałych u wnioskodawczynie schorzeń, w sposób pełny dokonali oceny stanu zdrowia wnioskodawczynie, niezbędnego do ustalenia stopnia niepełnosprawności. Ta zaś ocena doprowadziła do wniosku, że wnioskodawczynie z uwagi na zaistniałe schorzenia może być zaliczona do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, ponieważ nie wymaga stałej lub długotrwałej pomocy osób trzecich.

Wydane w sprawie opinie biegłych sądowych dostarczyły Sądowi wiedzy w zakresie niezbędnym dla rozstrzygnięcia, były kompletne i prawidłowe, odnosiły się do całości dokumentacji medycznej przedłożonej w sprawie i przedmiotowego badania wnioskodawczynie, a skarżąca jedynie, w sposób subiektywny, odmiennie niż specjaliści, ocenia swój stan zdrowia. Oznacza to, że dotychczas wydane opinie przez biegłych, stosownie do posiadanych przez skarżącą, schorzeń były w pełni wystarczające do oceny stanu jej zdrowia w kontekście ustalenia stopnia niepełnosprawności. Ze względu na powyższe brak było więc podstaw do zbędnego przedłużania postępowania w sprawie i wobec dostatecznego wyjaśnienia okoliczności spornych, wniosek odwołującej o dopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii lekarza diabetologa, zgodnie z treścią art. 217 § 3 k.p.c. podlegał oddaleniu przez Sąd I instancji.

W ocenie Sądu Okręgowego, brak jest zatem jakichkolwiek podstaw do kwestionowania wniosków Sądu Rejonowego opartych na opiniach powołanych biegłych i stwierdzenia, iż nie odzwierciedlały one stanu zdrowia wnioskodawczynie. Wskazać należy, iż Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie. Rozważył cały zebrany w sprawie materiał dowodowy i na jego podstawie trafnie wywiódł, iż wnioskodawczynie jest osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym, nie zaś znacznym. Natomiast twierdzenia skarżącej, poparte tylko i wyłącznie jej subiektywnym stanowiskiem, iż okoliczności dotyczące stanu zdrowia wnioskodawczynie wyglądały inaczej, jako bezzasadna polemika z opiniami biegłych, nie mogły przynieść spodziewanego przez skarżącą skutku procesowego.

Reasumując, żaden z zarzutów apelacyjnych dotyczących zarówno naruszenia prawa procesowego - art. 217 k.p.c. , art. 227 k.p.c. , 286 k.p.c , poprzez uchybienia w zakresie przeprowadzonego postępowania dowodowego i oceny dowodów, jak i naruszenia prawa materialnego - art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, nie jest uzasadniony.

Orzeczenie Sądu I instancji w pełni zatem odpowiada prawu.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację wnioskodawczynie jako bezzasadną.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej , udzielonej z urzędu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie & 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej, udzielonej z urzędu (Dz. U z 2013r. poz. 461)

Przewodniczący Sędziowie